

საბათი დღის:

Table with 4 columns: Day, Hour, Price, and Quantity. Lists prices for various items like flour and oil.

„ივერიის“ ტელეფონი № 227.

„ივერიის“ ტელეფონი № 227

ივერიის

რედაქცია: ნიკოლოზის ქუჩა, 21. ტელეფონი. ბაზმის დასაბარებლად და განცხადებებთა დასაბარებლად უნდა მიმართოს რედაქციის და წერა-კითხვა გამაგრ. საზოგადოების კანცელარიის ფასი განცხადების: ნიუნილი სტრუქტორი პირველი გვერდზე 16 კაპ., მეორეზე 8 კაპ.

ივერიის

გამოვა 1897 წელს

იმევე პროგრამით, როგორც წინადა.

ფასი გაზეთისა:

Table with 4 columns: Day, Hour, Price, and Quantity. Lists prices for various items like flour and oil.

საზღვარ-გარეთ დაბარებული 1898 წლის 1 იანვრამდე ელირება 17 მ. ტელეფონის გარეთ მისიერება უნდა დახატონ გაზეთი შემდეგის ადრესით: ТИФЛИСЬ, Редакция „ИВЕРΙΑ“.

ტფილისში ხელის მოწერა მიიღება „ივერიის“ რედაქციაში; ნიკოლოზის ქუჩა, № 21 ტ. „ქართული“ შორის წერა-კითხვის გამაგრ. საზოგადოების კანცელარიაში, სასახლის ქუჩა, ქართვ. თავდა-ბანაურთა ქარვასლაში. თუ ტფილისში დასაბარებელი გაზეთის გარეშე ადრესზე მისცემს კანცელარიაში წამოხვედრის რედაქციაში კითხვა მისა; ხოლო თუ ქალაქის გარეთიდან სხვა ადგილს გადგება სადმე ქალაქს გარეშე—ორი ანაზა. თუ თვის განმეორებაში დახატონ ვინმე გაზეთი ანა მთავის წლით, მის გაზეთზე გაზეთი პირველ ი თვალში, რომელსაც დასაბარებელი აღნიშნავს.

1896 წლის სელის-მიმწერთა საყურადღებოდ.

ვისაც გაზეთი დაბარებული ჰქონდა 1896 წელს მთელის წლით, თუ ჰქონდა 1898 წლის პირველ იანვრამდე მიიღონ გაზეთი, უნდა წარმოადგინონ ოთხის თვის ფასი—3 მან. და 33 კაპ. (კაპიტულების მაგიერ შეიძლება ფასის ტის მაგიერ გამოიგზავნოს). ხოლო ვისაც არა ჰქონდა, იმის მიუხედავად გაზეთი შეიღის თვისა და ცამეტის დღის განმავლობაში 17 იანვრამდე.

ვისაც 1896 წელს დაბარებული ჰქონდა გაზეთი არამდენისამე თვით იმით-შეუსრულდება დაბაკლისი ნომრები 17 იანვრამდე.

რედაქციისაზახე

იმ ხელის-მოწერათ, რომელთაც ნახევარ წლით აქვთ დაკვეთილი გა-

ფელეტონი

ის მისაზახე ჰერბის სტეფენისა

VI*)

ჩემი დანიშნვის დღეც ახლოვდება. მე შეგვიწერიო ბებელი ვიყავი ლორი XIV-ს დროისა. მაგრამ არც კოლო-ქმარის სუსლოვსკის, არც კახის არ მოეწონათ, რადგანაც ის სახლში წარმოადგენდაც არა აქვთ ნამდვილის ხელოვნებისა. კახის ჯერ ბევრი სწავლა სჭირდება, მაგრამ იმედს არა ვაქვარებ და დარწმუნებული ვარ, რომ ბევრს ტულს ჩვეულეუბას გადავიყვებინებ.

ნიშნობაზედ არაიენ მიმიპატერნია სვიატეცკის გარდა. გულით მიხლოდა, რომ ნიშნობამდის სვიატეცკი დაბრახად მოსულიყო სუსლოვსკისთან, მაგრამ ამას დაუფინია, ჯერ ჩემ არ დავეტყულებარ, რომ „ვიზიტორებზე“ სიარული დაიწყო. მოდი და ელაპარაკე!

სუსლოვსკის წინადადეგ შევაცდობინე, რომ ჩემი ამხანაგი საშინელი თავისებური კაცია-მეთქი, მაგრამ ამასთან დიდად ნიჭიერი მხატვარი და საუცხოოვო დაამინია. როდესაც სუსლოვსკი გაიგონა, რომ ჩემი ამხანაგი „მომოგონესა“ მხატვად, წარბეები შეიქრა და გამოავიჯახდა, რომ აქამდის ჩემი ნაცნობები სულ პატრიონისა ხალხი იყო და, დარწმუნებული ვარ, სვიატეცკი მოწიწებით მოეკიდება ჩემს სახლში ერთხელეუ-

*) იხ. „ივერია“, № 13 და 14.

ბათ ამ წლის პირველს მარტს, რადგან შარშან ოთხი თვე და ჩვიდმეტ დღე მიღებული აქვთ გაზეთი და ხელაქ ერთის თვისი და ცამეტის დღის გაზეთი პირველ მარტამდე შეუსრულდება. ვისაც ჰქონდა პირველ მარტამდე ამ წლის დასრულებულ მიიღონ გაზეთი, უნდა გამოგზავნოს ათის თვისი ფასი გაზეთისა 8 მან. 33 კაპ.

შაბათს, 8 თებერვალს

ტფილისის კულუბის დარბაზში

გამართულ აქმუნება

ბ ა ლ ი

„ქართულის დამატებული საზოგადოების“ საშუალებითა გასამდიერებულად.

ბილეთის ფასი 2 მანეთი და ორი შაური. ხორის ბილეთი 3 მან. და ორი შაური.

მანდილოსანთათვის გულ-ამოჭრილი კაბები საყვარლებული არ არის. ტანისამოსის ფორმა; სამხედრო-ჩვეულებრივი; სამოქალაქო ფრიაკი.

ბალი დაიწყება საღამოს 8 1/2 სათზედ.

შალი დაიწყება საღამოს 8 1/2 სათზედ.

კიდევ, თუ რასაკვირველია, თქვენ, სუსლოვსკის, მოეწონებოდა...

ჩემმა სასიამორომ „შიშითა და სამადურების სახით დაუწყაო ყურება ხან თავის მეუღლეს, ხან კახის.

სამედიცინოდ, მე მოვახერხე ამ ცუდის მდგომარეობიდან თავის დახვევა და ვიხედე ჩემს სასიამოროს გაეცნობინებინა ნათესავები. ვამაცნეს, შემდეგ დაესხედით. კახი ჩემს გვერდით დაჯდა და ხელი-ხელში ჩამიღო. ოთახში დიდ-ძალი ხალხი იყო; სუნთქავა კი ვიძინებდებოდა.

პან იაქოვიჩი დუბურუნდა თავის სადასა საგანს იმის შესახებ, რომ ხალხი უზომოდ გამოავლდაო. იცემი სვიატეცკი სტოლის ქვეშ იქეტირებოდა. ამ დღეში იაქოვიჩის ხმა უფრო მაღლა მოისმოდა.

— აქედან დიდი უზედებულება წარმოსდგება ევროპისათვისაო, სთქვა იაქოვიჩმა.

— ხალხს გადასახლება... ჩაუშტა ვიღამაც.

— სტატისტიკა გვიჩვენებს, რომ „ემიგრაციას“ არ შეუძლიან ბრძოლა უზომო ხალხის გამარჯვების წინააღმდეგ. სვიატეცკი უნდა აიღო მაღლა თავი და დაუწყაო ქვერა მოლაპარაკე.

— მაშე ჩინური ჩვეულებანი უნდა შემოვიღოთო, სთქვა მან საშარის ხმით.

— დამაცადეთ... როგორ თუ... ჩინური ჩვეულებანი?

— ჩინეთში მშობლებს ნება აქვთ დაარჩონ თავისი შვილები. მაშე ჩვენშიც სავარაო, რომ შვილებს როდ ჩემი შიში არ გამარჯვდეს.

ნიშნობაზედ უშუალოდ. მკერე უწო-

ქართული თეატრი.

ბანეშინი

გ. გ. გელეგანოვისა.

ოთხშაბათს, 5 თებერვალს პირველად სხვადა ზაქსა ქართულის დრამატულის საზოგადოების დღის მიერ წარმოდგენილი იქნება:

I მულ-ქმროვის სვაკილავი

კომ.—ფარის 3 მოქმ. ბიხსინის, თარგმ. ნ. ვალუსტოვისა.

II პირველად სხვადა ზაქსა: შიშის დიდი თეატრები აქვს

მონაწილეობას მიიღებენ: ქენი საფაროვა-აბაშვიძისა, ჩერქეზიშვილისა, გარგარეთელი, კუნდელი, ივანისისა და სხ. ბ.ნი აბაშიძე, გელეგანოვი, კანდელაკი, შათირიშვილი, აღმძიმე აბრამოვი და სხ.

აქვალუბის ფასი ჩულებრიაკა დასაწყისი 8 საათზედ

რეჟისორი გ. აბაშიძე

ადმინისტრ. კ. შათირიშვილი

—

ჩონ ხოლომე. აღსრულდა. დავილუბე! სუსლოვსკის თეატრები დახუჭა და რამდენიმე ხანი ენა ჩავარდნილი იყო.

— პატივცემულიო, ბატონო, დარწმუნებული ვარ, რომ თქვენ როგორც ქრისტიანი...

— თუთოდ ქრისტიანი უნდა ვიყო? დაწყებულა სვიატეცკი და მუქარით თავი გიქინა.

მე გავჩნობ, რომ მიწა გასკდება და თან ჩამიტანს, ჩემმა გაფრთხილებამ ტყუილად ჩამიბრა, იმედები კომლით დაიფანტნენ.

უცხად ვაისმა კახის ზარისებური სიკლი. იმის მაგალითის მიყვებით მე და იაქოვიჩი და უმიზნოდ ვიცინობდით.

— მამა! დიდიხა კახმა აკი ვილა-დისლაგმა გავაფრთხილოთ, პან სვიატეცკი თავისებური კაციაო. პან სვიატეცკი ხუმრობს. მაგას დედა ჯერ კიდევ ცოცხალი ჰყავს და ძალიანაც უყვარს.

რა ეშმაკი რამ არის კახი! ის სწორედ მიხვდა, რომ სვიატეცკის ხაროლა დედა ჰყავს და ძალიანაც უყვარს. კახის სიკლიმე ექვლანი გაართო. მოსამსახურე შემოვიდა და დღინა და შაქრის ხილი შემოიტანა.

ეს ის მოსამსახურე გახლდათ, რომელმაც უკანასკნელი სამი მანეთი ამიძრო; ენა ფრიაკი ჩაუტყვეს და თავი მაღლა უჭირავს. იმისი თვალთა ჩიქინოს დასტკერის. უჭურველს ეღარუნე გაქვს; ვეშიშობ, ტახაკი ხელოდან არ გავადარს. სამედიცინოდ ჩემი შიში არ გამარჯვდეს.

ნიშნობაზედ უშუალოდ. მკერე უწო-

ახალი ამბავი

—

* ტფილისის ქალაქის საარჩევანო ნუსხაში მხოლოდ ის ამომარჩევნი იქნებინა შეტანილი, რომელთაც პირველ თებერვალდღის მისულად აქვთ ვარდახილი მამულის დასაფსებელი ხარჯი და სახელმწიფო გარდასახი. ვახ. „აკაკია“ მომავალ არჩევანთა შესახებ კითხულობს: საინტერესოა ვიცოდეთ, წარსულ წელს რა მიზნით არ მიუვიდა მრავალს ამორჩეულს სახელმწიფო გარდასახილ ვანაშაურების ფურცლებით? კარგი იქნება, რომ ქალაქის გაგვიგობამ თვეი შეიწყუბოს და ამისი პასუხი გვეცოდინოსო.

* ჩვენს რედაქციაში მოიტანეს ერთი საოცარის სიღლის ხანჯალი. ეს ხანჯალი ტრადიციულ მოკლებული მოლომედ არაშინ ნახევარის სიგრძისაა, მარტო პირი არაშინი და ერთი ჩარქია, ხოლო სიგანე პირისა—ხუთის თითის დიდებდა, ფოლიდი ხანჯლის მეტად საუბრაო და იშვიათის სიწმიდისაა. ორევე მხარე ხანჯლისა შემეკულია ამოუხლსა და სხვა წარსულისა იმპერიულია ზედ

ვანმა კახის ბიძაშვილმა თევში აიღო ორის ბეჭელი. სუსლოვსკი წამოდა, შემდეგ სხვებიც წამოდნენ: ვაისმა საკამების რახუნი, სირუმე ჩამოვარდა.

სუსლოვსკი დაიწყო: — შევინებო, მშობლების დილოცვა მოისმინებო.

კახი დაიწყო, მეც იმის მივალის მივყვი. აბა ეტლა ექნება კარგი სახე-მეთქი სვიატეცკის, ვიფიქრე, მაგრამ როგორ ვიგებდვდი ჩემსებულად. მე კახის ვუცქეროდი. პან სუსლოვსკი და იმისმა მეუღლემ თავზე ხელები დაგვეფარეს და შემდეგ ჩემმა სასიამორომ წარმოსთქვა: ჩემო შვილო, შენ კარგი მავალი გქონდა და იკი რაც უნდა იყო კარგი ცოლი თავისის ქრისთავის; საქურო არ არის, მაშინადაც, შენის მოვალეობის შესახებ ლაპარაკი... ეტლა მოვიბარუნდვდი თქვენ, პან ვლადისლავ... და მოჰყავა...

ასამდის დავთავად და ხელ-ახლად დაიწვეე თვლა. სუსლოვსკის მოქალაქის, სუსლოვსკის მოხელეს, სუსლოვსკის პანს, სუსლოვსკის რომაველს ნიჭი ჰქონდა თავისის სურის დიდებამ გიგნებინა... სიტყვები: „შვილები, მოვალეობა, მერმისი დალოცვა, სინდლის ჩემს გარშემო კრახანა-ბუჭებით“ ჰზუოდენ „შუბლსა და კისრზედ მისხდებოდნენ, მკებდნენ.

„შესაძლოა, ყელ-სახვევი ძილიანა მქონდა გავტერილი, რადგანაც სუნთქვა მიძინებდებოდა, მესმინდა სუსლოვსკის მეუღლის ტრადილი და მენანებოდა მასწავლი. დღერთა! ნეტა-

აგრეთვე რამდენიმე ადამიანის სახე, სწორედ ისეთი, როგორც სურათებიც ყარაიმანაშვილს ხოლოდ მოთავსებული. ეს საოცარი ხანჯალი ჩამოტყდნით ახალციხიდან და ეკუთვნის ახალქალაქის მუხრანის უფროსს, თავი, გ. თარხნიშვილს. ძნელად წარმოსადგენია გოლიათობა და სიმამლე იმ კაცისა, რომელსაც უნდა ეტარებინათ იგი და ეხმაროს. ჩვენის დროის კაცმა, რაც უნდა ტანჯავინ იყოს, თუ ჩამოიკიდა ეს ხანჯალი, ტარი იმპოპან მიტეხინება და ყოველდღე შეუძლებელია ქარაქმადგან მიიღოს იგი. ხანჯალი ჩამოტყდნითა იმ აზრით, რომ „ცოდნე კაცებს წააკითხონ ღმრე წარწერანი, რომელთა შორის ბევრი ხუტურს ემსგავსება. დიდად სასურველი იქნება, რომ პატრიკე-მულმა ვით. თარხნიშვილმა ეს ხანჯალი, ვითარცა ფრიალ იშვითი ნაშთი ისტორიის, შესწიროს „წერა-კითხვის გამავრცელებელს საზოგადოებას“ და ამითი იგი საერო კუთვნილებად გახადოს, რათა საშვილი-შვილი იყოს დაუკარგველი და ცული ეს ნაშთი და სახსოვარი ძეგლი დარჩათ.

* ქვაშეთის წმ. გიორგის ეკლესიის წინამძღვარად გარდაცვალებულს დეკანოზის ქვალაშვილის ადგილზე საკარბოელოს ექსარხოის ვლადიმირს, გაუშვებენა წმ. ნიკოლოზის ეკლესიის მღვდელ მარკო ტყეშელაძე. მამა ტყეშელაძის სასულიერო აკადემია აქვს დამთავრებული.

* ამ დღებში მღვდელი სოლომონ ელიოზიშვილი რამოდენისმე ქართველ მოღვაწის დახმარებით ვერის ეკლესიასთან აარსებს სამრევლო საციკარო სკოლას, რასი ნება-

ვი სვიატეცის სხე.კი დამანახა და... ვაშაი დამწიფებელი ვიყავი. მე-გონა გათავდა-მეთქი, მაგრამ ვცდებოდი: სულაღსამი ვაგვგზავნა მასი დიდებთან დასალოცად. მივიღე ხუთს წყვილს ხელს ვაკოცე... სუყველს ჩემი იმედი ჰქონიათ თურმერის იმედები, ან რა იმედები? იანკოვიჩი ვადამეხია და დაპოკუნა. ექვი არ არის, ყელსახვევი მიქრდა, მაგრამ რაც უნდა იყოს, ძნელმა წუთმა გაიარა. ბინდებოდა, ჩაი მოპქონდათ.

ვიჯექი კაზის გვერდით და ისე მეტრა თავი, ვითომდა სვიატეცის ვერა ვხედავ-მეთქი. ამ მხეცა ერთხელ კიდევ მოახდინა ალიათიანი როდესაც დაეკოთხნენ, პან სვიატეცე-კი ჩაის არ მიირთმევ არცერთი; იმან უბახუსუ, არაყს ბოთლებთან სვამენო. სხვაფრთვ საღამომ მშვიდობიანად ჩაიარა.

მე და სვიატეცე ჩემად გამოვეცი. ეს სიწუხე მამძიმებდა. ვგრძნობდი რომ უნდა დავლაპარაკებოდი სვიატეცეს, მეფე რამე ჩემის ბედ-ნიერებისად და იმის შესახებ, თუ როგორ მიყვარდა კაზი... ვეზნადებოდი კიდევ, მაგრამ არა, არა ხერხდებოდა. ძლიერ-ძლიერად ჩვენის სახლის წინ მოვაგებე ნენს ამოღებამ:

— გაგება, სვიატეცე, რომ სიცოცხლეში კარგი წუთებიც არის ხოლმე.
სვიატეცე შეჩერდა, ქვემოდგან ამოხმდა და მიპასუხა:
— სულელი ხარო!
— ამ საღამოს ჩვენ ერთმანეთისთვის არა გვითქვამსარა.

რთვა აქვს კიდევ მიღებული საქართველოს ექსარხოის ვლადიმირისაგან.

* ს.ახმეტა.(კახეთი).ჩვენ სოფელში იანგისი ექსარხოე მკაცრად უტყუროდა საქონლის ღირს დაღის. მუხრანის მთელი ბანი მრევლიშვილი უკვე აქ არის და ჯეროვანს ღონისძიებასა ჰხმარობს ქირის მოსასპობად.

* სად. სვრა. 2 თებერვალს სავროლის მატრეხელი № 33 ვარდას-ცილად ლიანდაცს. ორთქელ-გაბრად და სამი ნათვის ქვაბი დამიტვრა. კონსტუტორებს არა დაშვებიათარა. ხაშურიდგან საღაურის უფროსმა დაბინა ორთულ-შავალი და ჩილინდრები გზის ვასაწუქდალ.

* კ. ბათუმი. რკინის გზის დარაჯის არსენ კინკლადის სადარაჯოს დაეცნენ ბოროტ-მოქმედნი და 70 მანა. ნივთები, მთელი მისი სარჩობა მხადებელი, სულ ერთიანად წაიღეს.

* ვაზ., პ. კ. რ. სიტყვით, კავკასის რკინის გზის საზოგადოება ამ ტანოდ იმის ზრუნვაშია, რომ ცალკე შტო გაიყვანოს რკინის გზის კომპოზიციის საღაურადგან „შავი-ზღვის ნაპირმდე სუბუ-კალმდე და სამხრეთით რიონის საღაურამდე. პროექტი ამ შტოს უკვე შემუშავებულია და წარადგენილი აქვს თურმე მთავრობას.

* შაბათს, 1 თებერვალს, ქალაქის საქმის დარბაზში მოწვეულნი იყვნენ ტფილისის ცნობილი ექიმები, ქალაქის ხვა-დასხვა განყოფილებათა მუხრნელები და ქალაქის გამგეობის

ერთის კვირის შემდეგ მოვიდა გამოფენისთვის ჩემი „ურჩიებიც“.

სურათი ცალკე ოთახში მოთავსეს; კამოტეხა დანიშნა ცალკე ფასი იმის სახადად. დაინად შემოსავლის ნახევარი ჩემს სასარგებლოდ უნდა დარჩენილიყო. გამოფენაზედ დიდიდგან საღამომის ხალხის ვიყუავი, მაგრამ, რადგანაც მე უფრო მიუტყობდნენ, ვიდრე ჩემს სურათს, აღარ წავედი.

VIII
ამ სამის კვირის წინად არაიენ მიცნობდა, ესტოკი არა არა მგონია, სიყვარულის წყურთები მომიღის. ხუთს წყურთი—ოთხი თუთა და სიტყვებით იწყება: „ამ წყურთის წაკითხვის შემდეგ თქვენ, უძველია, მოიძულდები იმ ქალს, რომელიც და სხვ...“

არ მოვიძულე, მხოლოდ იმ პირობით, რომ თავი დამანებოს. სინდისის ქვეშ რომ ვსთქვა, კაზი რომ ამ მიშლიდეს, ისე ცივად არ მოვეცილებოდი ამ ვერის გრძობის გამოთქმას.

მალიან მაკვირვებს, რა იმედი უნდა ჰქონდეს, რომ „უცნობმა კაცმა, რომელსაც ჯერ არ დახმავებია, პასუხი ვასცეს. ოჰ, დამენახე მშვენიერო უცნობო! როდესაც დამენახე, მაშინ გეტყვი... არა, არაფერს გეტყვი, თორმე კაზი...“

წყურთი მივიღე ვიღაც თეთრომიანის კეთილის მყოფელისაგან. რა საოცერო ქალა მერე ისაო? მეკითხება თეთრომიანი კეთილის მღამი. თქვენი არჩევანი არ შეგვიტის იმ

წვერნი. საგანი კრებისა, რომელსაც დაესწრა თითქმის ასულ მერტი კაცი, ის იყო, რომ ღონისძიებანი შეემდეგ შეეგინა შავი ქირის წინამძღვე. წაითხულ იქნა ვრცელი მოსვენება საქალაქის სასანიტარო—საეკიმო საქო-სი. ამ მოსვენებამ დაბალია საზოგადოება იქამდე, რომ ბევრმა აღარც კი მოუცადა იმის გათავება. შემდეგ გაიმართა ვრცელი ბაასი იმის შესახებ, თუ როდის ყოფილა კვლევი ქირაონობა ჩვენში, რამდენ ხანს უფლია მეს-სი ხალხისთვის, სანიტარო მზრუნველნი ვამგებამ უნდა ამიორჩიოს, თუ საქბომო და სხვა საკითხნი, რომელთაც თითქმის არავითარი კავშირი არა ჰქონდათ ეკიმთა კრებასთან და რომელიც ვადგინება თითონ უნდა გარდაეწევიან ან კრებამდე, ან იმის შემდეგ. დამის 11 საათი იქნებოდა, როდესაც ძლიერ-ძლიერ შეეხნენ საგანს. ამათ შორის უმთავრესად იმან გამოიწვია ლაპარაკი, თუ სად უნდა გადაყაროთ ქალაქის უსუფთობა, მტკვარში თუ ქალაქ გარედ. გამგეობის აზრი ის იყო, რომ რადგან მტკვარი მინც ვაჭუქიანებულია, შიგ ჩადის უსუფთობა სხვა-დასხვა არხებთან, რომლებშიაც გაყვანილია ფეხის-ადგილების მიღები, ამიტომ უნდა აღარ ძალიერ იქნას მტკვრის წყლის ხმარება და სადილისთვის მტკვარში უნდა ჩაყაროს ყოველივე ნაგავი და უსუფთობა. ექიმები ამ აზრისწინ იყვნენ, რომ მტკვარს აღარ უნდა მიემატოს უსუფთობა, რადგან ეს უსუფთობა ისევ ნაპირებზედ გამოვა და საშუა ნიადგან გარბილებს ქირის ბაცილებს ვასარგებლებოდა. ყველაზედ უმჯობესი იქნება, რომ ნაგავი და სხვა უსუფთობა ქალაქმა ქალაქ გარედ გაიტანოს და იქ

კაცს, რომელსაც დიდის ყურადღებით შესტკერის მთელი ქვეყანა. ინტრიგის მსგებრბოლი ხართა და სხ. საოცარია, ღმრთმანისი უცნაურესი იქნება-რა რამე, რომ მუყუნდებოდნენ შერთვ ის კი არა, ვისხედაც გული მიიწევს, არამედ ის, ვისაც საზოგადოება დაგისახლებს? საბარლო კაზი ნეტავ ვის რა და უშავა?

ჩემი ჯვარის-წერის დღე ჯერ დანიშნული არ არის, მაგრამ მალე-კი იქნება. სინამდის-კი უთხარი კაზის, კარგად მოირთე-მეთქი, გამოფენაზე წაიყვანე ნე. დღე ერთად გენახონ... პარიფდგან სვიატეცის ორი „მშორი“ მოვიდა. სურათსა ჰქვიან „უკანასკნელი შეხვედრა.“ დახატულია ყმაწვილი კაცი და ქალი საღოსტაქარო მზრუნველ მდებარეა. მხატვრის აზრი ცხად და სიანს: ჰკრამბოთ, რომ მიცვლებულეებს სიცოცხლეში ერთმანეთი ჰყავრებიათ, მაგრამ სისწყლის და უშორებია იგინი და მხოლოდ სულის შემდეგ კვლავ შეერთებულან.

სტუდენტები ცოტა ვერ გამოუსულან კარგად, რადგან ვახვერებულეებს ბეჭედ აძვეთ, მაგრამ თვით „მშორები“ საუცხოვოდ არის დახატული. სალონიში“ ამ სურათებმა ვერ გაიმარჯვა, კრიტიკოსები კი ბებენ. ჩვენს მხატვრებში ბევრი ნიჭიერია, მაგალითად ფრანკ ცენკოვსკი, რომელმაც გამოაღვა თავისი სიმღერის სკელები. „საწინელი სიმღერა“ და დიდი ინდივიდუალიზმი

მწიფეა. სვიატეცე ფრანკს ქვაუნალებს ეხახის ჯერ ერთი იმიტომ, რომ ახალ-მოდურად იცეხსო, მეორე იმიტომ, რომ კარგად ვაზრდილია, ცერემონიების მიმდევარია და თავი მოაქვს თავის ნათესავებთანო. ნიჭი ფრინველია, რომელიც ჰმულობს მხოლოდ იქ, სადაც მოეწონება—ხან დაზოგადულ ტყეში, ხან მოვლილს ბაღაში.

მიუნქენსა და პარიზში ბევრჯერ შეხვედრებია მხატვრებს, რომლებიც უფრო ხარაზის შევირდებს ემსგავსებოდნენ. ერთს გროზად არ ვიციდდი იმით, მაგრამ, დახედე, იმთ გულში დღივი ნაპერწკალი ცეცხლისა, მუღბუღის ცოდნა მიმზავსებისა, სახატე წამბლებისა და დიდი ნიჭი ტილოზედ ვადატანისა. ოსტმინსკის, რომელსაც ყოველ შემთხვევისთვის მზად აქვს ვაცევილი სამი სიტყვა, თავის „ფრინველ ტყეში“, რომ დაეწერა რამე, უთუოდ იტყუა: *spiritus flatus vult!*

სვიატეცის აზრით, ისტორიული მხატვრობა ნამდვილ ბარბაროსობადა და ამიტომ ის არა მხატვარ ისტორიულ ხასიათის სურათებს. ეს ჩემთვის სულ ერთია, მაგრამ ბევრგან ამ გვარი აზრი ლიბერალ ბარბა მიანიით. მე ასეთმა ლიბერალმა თავი მომაბეზრა. ჩვენს მხატვრებს, პოლონელთა, ერთი ნაკლი აქვთ: ჯვარს იწერენ ხელოვნების შესახებ დედა-აზრზედ და შედეგ სცხოვრებენ ამა დედა-აზრთა მონებად. შეხვედრებარ ისეთ მხატვრობასაც, რომელსაც ყველი ჰქონიათ ამომწარილი იმის შესახების

ცეცხლი წაუცილოს ხოლმეო. ხან-ვარძილეს ბაასის შემდეგ კარგად ვარდასწევითა, რომ ეს სკაბიბი სხვანიც გარდაეცეს სამკურალო საზოგადოებასო, თავმჯდომარემ კი საზოგადოებისად ლტოლბა გაუდღენიმა გამოაცხადა, რომ იგი ორმა-ბათს, 3 თებერვალს, მოიწვევს კრებას და განიხილავს ამ საგანსო. ორმაზიანისთვის დანიშნული იყო, საქმის კრებაც, მაგრამ რადგან სამკურამაც უნდა განიხილოს ღონისძიებანი ქირის შესახებ და შემდეგ ისე დახადოსო თუილი. აისი ვაშა ქალაქის თავის მოადგილემ საქმის კრება გათვალა ოთხშაბათისთვის, რომ დაემგობოს შედგენის დასწრება სამკურარალო საზოგადოების სხდომამზედ.

* ვაზ., „С.-Пет. Вѣд.“-ს გაუგონია, რომ მინისტრთა კომიტეტი ამ ახლო ხანებში განიხილავს კანონპროექტს ყარის და ბათუმის ოლქებში ხაზინის და ეკრძო კაცთა მფლობელობის შესახებ. ეს პროექტი შემუშავებულია მიწათ-მოქმედებისა და სახელმწიფო ქონებების მინისტრის მიერ. ვანზრახვა აქვთ, ქალაქის გარედ მდებარე მიწები სახელმწიფო საკუთრებად იქნან.

* ჩვენ მივიღეთ ცალკე წიგნად დაბეჭდილი: „სარჩეთი და იკაური ქართვლები“, ლ. აღნაშვილის მგზავრის წერილები, რომელიც წინად ეურნალ „მოამბე“-ში იბეჭდებოდა. წიგნი შეიცავს 328 გვერდს, ბოლოში დართული აქვს ლექსიკონი და ჰილის ერთი მანეთი. დაწერილებით შემდეგ მოვისინებთ ამ საყურადღებო წიგნს.

* სახელმწიფო ქონებათა და მიწა-მოქმედების მინისტრმა საყურადღებო წიგნი გაუგონია, რომ მინისტრთა კომიტეტი ამ ახლო ხანებში განიხილავს კანონპროექტს ყარის და ბათუმის ოლქებში ხაზინის და ეკრძო კაცთა მფლობელობის შესახებ. ეს პროექტი შემუშავებულია მიწათ-მოქმედებისა და სახელმწიფო ქონებების მინისტრის მიერ. ვანზრახვა აქვთ, ქალაქის გარედ მდებარე მიწები სახელმწიფო საკუთრებად იქნან.

* კვირას, 2 თებერვალს, დიდის 12 საათზედ „კავკაზი“-ს რედაქტორის კ. დ. ველისკოვს მოწვევით კრება მოხდა ტფილისის ვახუშტის რედაქტორებისა და მწერლებისა. საგანი კრების ის იყო, რომ დაარსდესო ტფილისში ჰუმანობის სახელის თანხა და ამ თანხით მიეცეს შემუშავდა კავკაზიში ყველა ერის მწერალთა ვარ-

დაპარაკით—რა არის ხელოვნება, ან როგორი უნდა იყოს იგი, მაგრამ როდესაც კლავისთვის მოუკლიათ ხელი, ვერა შეუძლებიათ-რა და დარწმუნებულან თავიანთი სისულტეში. არა ერთხელ მიფიქრია, რომ ხელოვნების თეორიები ფილოსოფოსების სხეზე და თუ ისინი ცუდს თეორიებს მოიკონებენ, პასუსის-მგებელნიც თვითვე იქნებიან.

მხატვრებმა კი უნდა ხატონ მხოლოდ ის, რასაც ჰკრანდენ და, რასაკვირველია, ხატეც უნდა ცოდნენ,—უთმისოდ შეუძლებელია... ჩემი აზრით, სულ უფროა ნიჭი სჯობია საუკეთესოდ თეატრალსა და თეორიას. საუკეთესო თეორია-კი ღირსიც არ არის ფეხის გული აულოკის თავისუფლებას.

IX
მე, კაზი და მისი დღე-მამა გამოფენაზე ვიყავი. ჩემის სურათის წინ ხალხი ყოველთვის არის თავ-მოყრილი. ჩვენს შესულაზე ყველამ ჩურჩული დაიწყო და მე და კაზის შემოგეტყობოდნენ. შეხვენი, რომ ეს ვარემოება კაზის ესამოვნებოდა, მაგრამ ამის გამო ვასაკობ ამ არის. ცული ის არის, რომ სვიატეცის სურათი „უკარისად“ მიანიც. სულსეტი ვანახება, კაზის აზრს საესებით ვეთანხმები; გულმამ უსიან-მიანით დამიწყობ ჩქარაო. ნუ თუ კაზის ასეთი აზრი აქვს ხელოვნებაზედ.

გაბარებული გამოეხიბოვე და წავედი, რომ სადილოდ დამეტარებოდა ოსტმინსკი.
(შემდეგი იქნება)

თავი ბრძანებით განუშარტა თურმე საგუბერნიო სამმართველოებს, რომ თანახმადა ნადირობის ახალის კანონის ყოველგვარი ნადირობა, როგორც კრძოთ, აგრეთვე სახელმწიფო მამულებში, სასტიკად უნდა აღორძალოს ვახუშტის განმადლობაში, რადგანაც ამ დროს ფრინველები და ცხოველები ბარტყობენ და მრავლდებიანო.

* 1 თებერვალს უფროსი შტაბში კავკასიის მთავარ-მართველის თანამდებობის აღმასრულებელს თ. ი. გამბახოვს თავმჯდომარეობით თათბირი იყო იმის შესახებ, თუ რა ღონისძიებანი იქნას მიღებული, რომ შავი ქირი არ შემოვიდეს ჩვენს ქვეყანაში, და თუ ვინცოდაა შემოვიდა, მაშინ რა ღონისძიება უნდა ეკონხროთ იმის წინააღმდეგ. საქმე დადგინდა, რომ სპარსეთისა და ოსმალეთის საზღვრებზედ დაარსდეს კარანტინისა და ჯარი იქნას დაყენებული, რათა სასტიკი ზომები იქნას მიღებული ამ სენის შემოტანის წინააღმდეგო. რაც შეეხება იმას, თუ რა ღონისძიება უნდა იქნას მიღებული ამ სენის წინააღმდეგ, ამაზედ ვერაფერი ვადამიტილი აზრი ვერ გამოთქვასკაზი, რადგანაც ეს საგანი ჯერ თვითონ მეცნიერებაშია არ არის საქმიოდ გამოარკვეულიო.

* კვირას, 2 თებერვალს, დიდის 12 საათზედ „კავკაზი“-ს რედაქტორის კ. დ. ველისკოვს მოწვევით კრება მოხდა ტფილისის ვახუშტის რედაქტორებისა და მწერლებისა. საგანი კრების ის იყო, რომ დაარსდესო ტფილისში ჰუმანობის სახელის თანხა და ამ თანხით მიეცეს შემუშავდა კავკაზიში ყველა ერის მწერალთა ვარ-

დაპარაკით—რა არის ხელოვნება, ან როგორი უნდა იყოს იგი, მაგრამ როდესაც კლავისთვის მოუკლიათ ხელი, ვერა შეუძლებიათ-რა და დარწმუნებულან თავიანთი სისულტეში. არა ერთხელ მიფიქრია, რომ ხელოვნების თეორიები ფილოსოფოსების სხეზე და თუ ისინი ცუდს თეორიებს მოიკონებენ, პასუსის-მგებელნიც თვითვე იქნებიან.

მხატვრებმა კი უნდა ხატონ მხოლოდ ის, რასაც ჰკრანდენ და, რასაკვირველია, ხატეც უნდა ცოდნენ,—უთმისოდ შეუძლებელია... ჩემი აზრით, სულ უფროა ნიჭი სჯობია საუკეთესოდ თეატრალსა და თეორიას. საუკეთესო თეორია-კი ღირსიც არ არის ფეხის გული აულოკის თავისუფლებას.

IX
მე, კაზი და მისი დღე-მამა გამოფენაზე ვიყავი. ჩემის სურათის წინ ხალხი ყოველთვის არის თავ-მოყრილი. ჩვენს შესულაზე ყველამ ჩურჩული დაიწყო და მე და კაზის შემოგეტყობოდნენ. შეხვენი, რომ ეს ვარემოება კაზის ესამოვნებოდა, მაგრამ ამის გამო ვასაკობ ამ არის. ცული ის არის, რომ სვიატეცის სურათი „უკარისად“ მიანიც. სულსეტი ვანახება, კაზის აზრს საესებით ვეთანხმები; გულმამ უსიან-მიანით დამიწყობ ჩქარაო. ნუ თუ კაზის ასეთი აზრი აქვს ხელოვნებაზედ.

გაბარებული გამოეხიბოვე და წავედი, რომ სადილოდ დამეტარებოდა ოსტმინსკი.
(შემდეგი იქნება)

მწიფეა. სვიატეცე ფრანკს ქვაუნალებს ეხახის ჯერ ერთი იმიტომ, რომ ახალ-მოდურად იცეხსო, მეორე იმიტომ, რომ კარგად ვაზრდილია, ცერემონიების მიმდევარია და თავი მოაქვს თავის ნათესავებთანო. ნიჭი ფრინველია, რომელიც ჰმულობს მხოლოდ იქ, სადაც მოეწონება—ხან დაზოგადულ ტყეში, ხან მოვლილს ბაღაში.

მიუნქენსა და პარიზში ბევრჯერ შეხვედრებია მხატვრებს, რომლებიც უფრო ხარაზის შევირდებს ემსგავსებოდნენ. ერთს გროზად არ ვიციდდი იმით, მაგრამ, დახედე, იმთ გულში დღივი ნაპერწკალი ცეცხლისა, მუღბუღის ცოდნა მიმზავსებისა, სახატე წამბლებისა და დიდი ნიჭი ტილოზედ ვადატანისა. ოსტმინსკის, რომელსაც ყოველ შემთხვევისთვის მზად აქვს ვაცევილი სამი სიტყვა, თავის „ფრინველ ტყეში“, რომ დაეწერა რამე, უთუოდ იტყუა: *spiritus flatus vult!*

მიმადგენელი, გაკვირებაში ჩაგრად-
ნილი და ერთგვების განურქვე-
ლად დაინიშნოს უმალეს სასწავ-
ლებელში სტაჟანდიტი. კრებულზე
დასწრება რუსულისა, ქართულისა
და სომხურის უკონდა-გაზეთების
წარმომადგენლები. გადასწავლეს;
დაარსდეს პუშკინის სახელობის
ამიერ-კავკასიის ფონდი და ირის
წლის შემდგომ, როდესაც პუშკინის 100
წლის დაბადების დღეს ილდესასწავ-
ლებს მიუღო რუსეთი, დანიშნულე-
ბისამებრ დაიხარჯოს იგი. ამ თანხის
დასარსებლად გაიმართება კვირადი-
ლის სახელმწიფო თეატრის კონცერტ-
ი, რომელშიც მონაწილეობას
მიიღებენ ტუბოლის მყოფი სასუე-
თისა არტისტები. კონცერტის მო-
თავადობედ არჩეულ იქნენ: ვ. ლ.
ველიკო, ვ. ლ. ფორკატი, კ. ს.
მეჩნი, ნ. ს. კლენოვიცა და ი. გ.
ხეჩატროვი.

* უკვე გამოცხადდა ოფიცია-
ლური ბრძანება, რომ ქუთაისის პრო-
ვინციისა გადაკეთებულ იქნას რეა-
ლური სასწავლებლით ენციისთიდან.

* გაზ. „ნოვ. ობოზ.“ სიტყვით,
და სხვის დღის წინადაც ტელეგრაფი
დღეობა ქვირით ორს უმაგრილ კაცს.
მიზეზი ამ დღეობის ქალი ყოფილა.
დღეობაში არავე დაქრია.

* გერის სასაფლავოს გვერდით,
ხევიშ მცხოვრებელ ქართველებს, რომ-
ელთა ორ ცხვირზე 80 კომლედ მეტრი,
დადგენილებაში ჩაჯარნილი იქნა
მედიცინის და პატრიარქის მგო-
ხებით. ეს მედიცინა აქ დიდი ხანია
სტეფანობენ, 40 წელზე მეტი,
უმეტესნი ბარათიშვილების ნაყენნი
არაინ და ეს აღიღებენ 1840 წ.
ბარათიშვილებისაგან სრუქებით, მაგ-
რამ დღეს ამ აღიღებებს სხვა უცხო
პატრიარქის გამოსწინაინ. ეს ახალი
პატრიარქი დღეს უცხადებენ და
ამით აფერხებენ მუშა ხეობისათა
საქმეს. ამ მცხოვრებთა ხეობის არაინ
ისეთი სახლის პატრიარქები, რომელ-
თა ნასაყიდის ქალაქებიცა აქვთ ღ
ორისამი მამაღლი ბანკშიც და ლეუბ-
რავებიცა. (ს. ფურც.)

* კავკასიაში სპიროქოლოსა
საწილის შმართელების განკარგულე-
ბით, როგორც ვახუშის, ნ. ობოზი, „ამ-
ბოზის, გადაუღება 10.000 მანეთი შ-
ვი. კირის წინააღმდეგ ღონისძიებათა
მისაღებად. ეს ფული უნდა მოხმარ-
დეს შპის ვებერნიაში საკარბიტრო-
საბაგო შენობების შეკეთებას, საღე-
ზინვეტიკო მასალების და ქურქლის
შექმნას და სხ.

* ხმოსანმა ა. დ. როტინოვმა
ქალაქი მიართვა ქალაქის მოურავის
მიმართულს და სთხოვა, რომ ტუბო-
ლისის გამოქვამი მოკვლის გამოგო-
ბასათი მიიღოს შემოწმებულნი
იმ სოხების სასარგებლოდ, რომელ-
ნიც გამოქვამიან სითათრეთიდან და
შემოწმებულნი ამიერ-კავკასიის.
ხმოსანს ანგარიშით, ამ გამოქვამი-
თა რაოდენობა აღმეტება 70000
სულს, რომელნიც საშინელს გაკვი-
რებაში არაინ ჩაცვიფრდნენ და ქო-
რიაობის დროს საშინ ეღმენტეს
წარმომადგენენ მიულის ჩვერის ქვე-
ნისათვისა.

* ახალქალაქი: ახს წინადაც რე-
თი უკანაური ამბავი მოხდა. ჯიხა-

რულელ გლეხს ზაფხულში დანერგა
გოგაშენილი ქალი და სარისტაც გაე-
ნა, ეკლესიაში გამოსაცხადებლად
და სხ. ამ ინვარში მოვიდა მეფე
თავის ამალით და მაყრებით ვერის
დასწრებად, მაგრამ ქალის წლოვან-
ება არავე იცოდა, ჯვარი არ დას-
წერეს და ჯვარხმაც ბეგერი არ აცო-
ლა, ამდენი ხარჯი ვაჟივე, სამართა-
ლი სხ დროც, შემოსივა პატრიარქ-
ის ცხენზედ და ჯვარ დასწრავი
მიჰყავდა შინ. ბოლომდინის თანაშე-
წმენ ახალქალაქში უკანონო მეფე
პატრიარქი რაოდენსამე დღეს გაიწე-
რა, ვიდრე იფიციალურ მიწერა-მო-
წერიტა სიქის ვითარება გამოიკვე-
რიდა. ბოლოს უკანონო მეფე პატრი-
არქი განათავისუფლეს და ჯვარ-
დასწრებადაც კარგი ქორწილი
გაიწაღა.

* უკვე გამოვიდა მეორე ნომე-
რი ჟურნალ „მოამბე“-ს. ეს წიგნი
შემდგენს შინაარსისა: „სამანიშვი-
ლის დედინაცვლი“. — მოთხრობა
დავ. კლიტაშვილის (დასასრული).
„რამას ვანდენა“. — პოემიდან „რა-
მანიში“, თარგმანი გერმანულიდან
ალ. ს. შვილისა. — „მილოზულ გზა-
ზე“. — მოთხრობა ან. ერისთავისა
(გაგრძელება). — „თუშური ლექსები“. —
„სერგებლი და როსტომიშვილის-
ძიერი“. — „ბრკელები“. — დრამა სამ
მოქმედებად თარგმანი ი. მ. ანისა.
— „როდესაც სვედ წამიღებს“. —
ლექსი შ. შვილისა. — „გლეხი კა-
ციის ისტორია“. — წაწილი პირველი.
ერკან-შარბინის, თარგმანი ი. მ.
პატრიარქისა. — „ვეფხისტყაოსნის“
ყალბი ადგილები. — XXIX — XXX —
XXXI. — ალ. ს. შვილისა. — „ნედა-
გარეორი განყოფილება სტრუალი-
რუსეთის გამოყენებისა ნიერ-ნოვოგო-
როვში. — ლ. ბოკუაძის (დასასრული).
აუხუბო (ტრეფიკაფილი მასალები)
ნიკო ჯანაშიას, ქუთაისის სათავად-
ისაურთო ბანკი და მისი მოქმედება
გ. მიაშვილის (გაგრძელება).

* ღარიბი ოჯახის სასარგებლოდ ჩვენ
მიმართულ ღებან ფრცხვალას მიერ შეგე-
რებულ 11 მ. და 80 კ. მოგვევს აქვე შე-
მოწმებულთა სია:

- ლ. ფრცხვალაძე, ქ-მა ხალატოვსა;
- ბ-მა ხალატოვსა, მიხეილ ჩხერიძემ, თ. გ. დ. აბაშიძემ და ბ-მა ვაჟიძემ თითო მანეთი, ოსებ ნახატურებმა—40 კ. ბ. აბელუაშვილმა 10 კ., მ. ნაცულიშვილმა 20 კ., ბ. შ. — 20 კ., ა. დელიძემ—20 კ., მ. მგელიშვილისა—40 კ., მგელიშვილმა—20 კ., მ. აბუაშვილმა—10 კ., ი. არბთი-ნოვმა—15 კ., სიმონმა—25 კ., ი. ცხოვე-რებაშვილმა—20 კ., ს. ფრცხვალაძემ—20 კ., თ. ფარცხვალაძემ—20 კ., ქ-მ. ქ. ფრცხვალაძემ—20 კ., ბ. ი. — 15 კ., ხუ-ბავემა—20 კ., მ. შაჟოხაძემ—10 კ., დ. ბერიძემ—50 კ., ი. ჭრელიძემ—15 კ., ქ. გოგავამ—20 კ., დავაშვიტემ—20 კ., მ. ჩარელიძემ 10 კ., ს. მიკელიძემ—20 კ., ქ. გოგალაურმა—20 კ., მ. კლიშვილისა—20 კ., მოქალაქემ—20 კ., რ. კვიციანი-შვილმა—20 სულ 11 მ. 80 კ.

* გაკვირებულის ქართველ ანაურთი
შვილის ოჯახის სასარგებლოდ მიმართ
კიდევ ქ-მ მანანა გუგუშინასაგან 1 მ. და
80 კა. წინად შეგერიბითან ერთად შეს-
დგება სულ 15 მ. 10 კა.

დაბატ სოფელი

(მოწერილი ამბები)

ზარბაზმა. (მათაჟგუის მხარე),
29-ს ანკვარა. საზოგადო ოსებში
აქვლის გრუ მოარქმუნებას მისდევან,

მაგრამ როგორც მთის ოსებმა გას-
წარგებულ სსკა-და-სსკა გრუ-მარქმუ-
ნებას, ისე ანარს ოსებში არ არის.
ვერფითა ვერ დაწმუქებით მთის
ოსებს, რომ მატყუარა შეათხვეპბს
ან იტანს და ატყუებენ მსოფლო
ამიტომ, რომ თათრის ფეოდალი და
სტყუარული ხაჭაპურები გამოსტყურს.
ვინც ავითხანებს, უსთათო სანა ხა-
ჭაპურ, ერთი ბოთლი ანაგი ან ღლე-
დი და თეთრი ბაზო უნდა მიუტრას
სოფლე შეითხავს სანათხას; სოფლე თუ
წამაღს ვაიყმა, ან ჯადოს ამომგან-
დასწრებად ვაიყმა, მამინ თუნანგებუ-
დაც ღებან სოფლე მთის შეათხვეპბა.
ხო გრუ-მარქმუნებას ერთი მაჰეფობის
სოფ. ზარბაზმა სოფლის განსარის-
ვლის პატრიარქობედ სოფლენით ამოქვე-
რილან. ხაღსს დახვეთებით სუგარ,
რომ ამ შენაბში უმჯობესა მუხლადანა.
აგრეთვე ხაღსში ხმა გაურგლად, რომ
ამა წლის ახალ-წელაქდას დამეს ამ
შენაბში მეგაბმა უმჯობეს დამეს და
მუქმესო. სხაქ-ეი ასე იყო: ახალ-
წელაქდას დამეს ამ შენაბში მეგაბმა
მანკე დაქვანით და შექვანით. მეგრე
დაქვანით პრემას ხალო მესგარებას განეს
გაურგლად ხმა, რომ ასე წყულის მუ თათ-
რან გაეგრან უმჯობეს წაიჯა-ეიჯაილა,
როგა მეგაბმა დააქვანით. ხაღსს
დაქვანო შენაბისაგან დანა, ნახეს, რა-
საქვანო შენაბისა, მანის ნაგაფუის ნაშუბი
და ფეხები, რომელიც მანეს ჩეგულები
სამებრ დაბრკელია ზეს. ვეგადა ერთ
ხნად დაამტყუარ, რომ ეს ხნადელია უ-
მჯობესა, დაბრკელია ფეხებზეა ზესო. ახ-
და რომ ჭეითხით მთის ოსებს, მე-
დი როგორ დაქვანეს მუქმესო? ასე
მოგვებთ: „მეგადა როგა ვარსის,
თავს არ ახამსაქეს; თუ თავსა დაა-
ხამსა, მამინ უმჯობესა წამე-
რება და კვარაგის ახამსაქეს. მეგადა
რავი თავსა დახამსაქეს არ იტანს,
ამიტომ იტყენ სოფლე უმჯობესა; ად-
მანია რავი თავსა ხმარად ახამსაქეს.
უმჯობესა ვერ იტყენა. ახალგ მანეს
მეგაბმა მამე ღავაქს ქურა; როგორც
ზარბაზის, ისე მის ახლო-მასლო
დაგანგაგა მიდან ამ ღავაქს, შორი-
დაგან ზოგადარეუენ და ახლო ეი ვერს
ჭეგაგენ მისკვას.

ქართველი ოსებში.

კრუცეათი

აქამომედ რუსეთში ყოველ ექიმს
შეუღო. მედიცინის დოქტორის
ხარისხის მიღება. ეს ხარისხი ეძლე-
ოდა ყველის საზოგადოდ იმისდა
მიუხედავად, თუ რა ჰქონდა სპეცია-
ლურად შესწავლილი. ეტლი-კი შო-
ლოდ ამ სპეციალურის ცოდნის
მიხედვით მიიღებენ ხოლმე ექიმები
წოდებასაც, მაგალითად, „რედიცინის
დოქტორის ნაცვლად ექიმებს ეწო-
დება ექიმი დისტრუქტობისა“, „ექი-
მი საყმწვილო სნეულბითა“, „ექი-
მი უკლის ავადმყოფობისა“, „ექი-
მი-ბებია და გინეკოლოგისა“
და სხ.

— 25 იანვარს ფინანსთა სამინი-
სტროში დაიწყო თორემ მუშაობა
ორმა კომისიამ, რომელთაც მინდო-
ბილი აქვთ მოქმედება აკრის და
თუთუნის შესახებ კანონთა შესამუ-
შევბლად.

— ფინანსთა სამინისტროში შემ-
დგარა კომისია, ფინანსთა მინისტ-

რის ნაბიჯს წვერის კომეკოს თავ-
მჯდომარეობით, გარონიდან კას-
პიის ზღეამედ გასამართ სახელმწიფო
ნავთის მილის განსახილველად.
პროექტი ორი მიმართულებად აღ-
ნიშნული ერთი — გროზნიდან პე-
ტროვსკამედ და მეორე — ცოლას
შესართავამედ.

უცხოეთი

058 წლისი. გაზეთებს, დედათა შესა-
ხებ ბილლის 71 ხმის უმეტესობით
შეწყარება ინგლისში ქალთა მოძ-
რაობის ხელმძღვანელთა, დიდ გამარ-
ჯებლად მიანიათ. ბილლის დიდი
მომხრე იყო კონსერვატორების ვაზ.
„სტანდარტი“, ლიბერალი „დალილი
ნეტა“ კი არ თანაფორმობდა.
„ტიმისი“ დიდი წინააღმდეგია იმის,
რომ დედათაქვებს საპარლიამენტო არ-
ჩენების უფლება ჰქონდეთ. რო-
გორც მუშები თან-და-თან უფლებას
პოულობენ და გაგონებს იმდენ კა-
ნონ-მდებლობებზედ, ისე ქალებიც თა-
ვით ბეჭედს დასმენ პოლიტიკურს
ცხოვრებას და ვი იმ ქვეყნის ბრა-
ლი, სადაც ქალები იქნებიან გაბა-
ტრებულნი; ის ქვეყნა ბრიტანია
ვერ გაუწეებს სხვა ქვეყანას, ისეთს
ქვეყანას, სადაც კეთილ-მოჩინოდ
მოქმედებს და უფლებას მამაკაცთა ხელ-
ში დასტოვებსა, ამბობს ვაზ. „ტიმის-
სი.“ რადიკალური გაზეთი „დალილი
ნეტა“ ამბობს, რომ დედათა მიერ
პოლიტიკურ უფლებათა შემტენა ბო-
ნათაში დიდს ცვლილებას გამოი-
წვესო. ვინ იცის, ამბობს ვაზეუ-
თი, შოქობდა ის როდო დიდ-
გეს, რომელიც ოსი უფლებების უფლ-
მა დედათაქვების ხელში იყოს და ქვე-
ყნის ავ-კაგის პასუხისმგებელნი
ისინი იყენენ ისევე, როგორც დღეს
მამაკაცები არიანო.

იბალი. როგორც ამბობენ, მო-
სალოდნელია, რომ ვენეციის საერ-
თაშორისო კონფერენცია შემდგეს
გარდასტოვებული დადგენილიდო-
თიდან მოსული გემები დგნდნენ ქო-
ლოდ რამდენსამე დღეს. იმ გემებს,
რომელზედაც შავი-ქირით ყოფილა
ვინმე ავად ანუ რომელიც დეტეო-
რთული იმ გვირის საქონლით, რომ
შავი-ქირი ადვილად გააყვება ხოლმე,
კარანტინშივე დაიქვრენ.

დამაკვირდო

მაგალითი უფრო მოკლე გზა გას-
მისამათვის, ვიდრე დარბება.
სენვა

სუ გზონათ დემთოა შექმედ გქმს
თქვენს ამპარტანობას; ეგი მარტო
შექმედ თქვენის კეთილის სურვილისა.
ქენლონი

***
გასკრეპლო, რომ კეთილი გუგე
დუშმარცხებულა.

***
მარ-კვერელი

***
ათასი ვარგეობას იმისთანა, რომე-
დაც ვერ უნდა გამთიადი, ვიდრე
განთიხთხად საჭეფელს სსეისას.
მარ-კვერელი

ქარნალ ბახთიშვილი

ამოცხადებული ამბები.

ცნობილი ასტრონომი კამილ ფლამა-
რონი იწყებდა, რომ დღეს ჩვენთვის ადვი-
ლად შესაძლებელია კარავი ხსენრით და
თვლი და გზებზე ვადგენით ერთს ცლო-
მის (კლანტე), რომელსაც ქართულად,
ვეფხოდ, მარბეი უნდა ვუტყუბ და ასტრო-
ნომებიც მარს ცხინან. ეს ცნობილი გე-
თენის ჩვენის მის სისტემას, როგორც
მთავრე, ჩვენთა; ოპტიკური და სტანდი და
ჩვენის მის თანა-შეგებობა, იგი ამ ვამად
ამოცხადებლად სწორედ შეუდამისა და
უფრო აღის ფრად, ანუ, უკედ ვთქვათ, მო-
წითლად ბრწყინებს ცხელა ამ ვითრე ადვი-
ლად ირჩება სხვათა მნათობებთა.
რაცა იგი თავისის გზის უმაღლეს წერ-
ტილამედ აღის ცხებ, ფერ-მართალი ცლო-
მილი ვენერა მამინ ჩაღის და მეორე უზარ-
მანატი ცნობილი ოპტიკური, რომელიც
ანათებს შუაღამის მერე, ისინ არის იწ-
ყვებს ხოლმე ამოსვლას, ეს მარბეი მარტამ-
დე ყოველ დამე ამოვრა, ამბობს ფლამა-
რონი და რა თქმა უნდა, ასტრონომები შე-
მოთხევენ ამ დაქვარვერ, რომ ახალი რამ
აღმოაჩინან და შენიშონ ამ მნათობს, რო-
მელმაც ამ ბოლოს ხანებში ძლიერ მიიზი-
და სურადღება და ცნობის-მოყვარება
მსწავლელთა და მეცნიერთა.
ფლამარიანი მოგვიხსრობს: ასტრონომიამ
დღეს იქამედ მიიწავა, რომ გაცილდნა
უცხოეთის საბუნებით რანი არიან ცლო-
მილი მნათობის ცისანი, რისაგან არაინ
შეღწეველი. იგინ დედა-მირის მგავანი ქვე-
ყნები თურმე არიან. იმათი სიღრმე კაცო-
ბრიობის უკვე გაზომილი აქვს, იმათი სიშ-
იძე აწონილი, იმათი ადგილი მნათობებთა,
პავა-პავრი, გვიგრაფია აწ საიდუმლო აღარ
არის ჩვენთვისო. ესლა იგინ აღარავინ
ჭაინია მგელარ-მანათობელ დედად რად-
ენო. პირიქით, ჩვენ შორად მოგვედის ფე-
რად რომ, ვინ იცის, იქნება იმ ცნობილი-
მნათობებზედაც არაინ გინიერნი სულერ-
ნი, იქნება ისინიც, უთუბუნენ რა ამ ჩვენს
პირს დედამირს, უთუვალდ მნათობა შო-
რის ტრიალით მოარულს, ჰკითხვენ თავი-
ანთ თავსა: სტეფანობს ამ დედამირზე გო-
ნიერი რამ სულერნი?

დედამირი ერთი პაწია ცნობილი-მნათო-
ბია. იგი ერთი პაწია ბურთია იმ უზარმა-
ზარ მნათობთა შორის, რომელთაც ცხელად
ვხვდეთ წერილ ვარსკვლავებზედ, ერთი პა-
წია უკნებლას ცის უშეღებულ არბუნებ-
შიო. დედამირი ერთი იმ ცნობილითაა,
რომელნიც ვარს უკლანდ მესხს. მისი ზხა
ცხებ ვენერას და მარბეის შუა არიან, ჩვენ
ესლა ისე ვართ ცაში, როგორც, ვთქვათ,
დღეს ვენერაზე, ამ მარბეი ვითყვენ და დე-
დამირზედაც ვითყვენდნო.

მაშბეი ერთი იმისთანა მნათობი ქვეყ-
ნა, როგორც დედამირიო. დიდი ხანია,
რაც მეცნიერთა იტყის ვითარება ამ ცლო-
მილი-მნათობის, ეს მთება გაძლიერდა ამ
უკანასკნელს ორს თთებს უფროო. ვმ აბ-
სნება იმითი, რომ მარბეი ვენერა ერთი
მნათობა, რომლის გვიგრაფიული სახე
უნაქვლად ვეკითო. თუგარ მთავრე ჩვენ-
ზე უფრო ახლოა ვიდრე მარბეი, მაგრამ
მარბეისა ჩვენ მარტო ნახვეარი ვიკითო,
რადანაც მთავრე ისე დაღის ცაზე, რომ
ჩვენზედ მოქმედ მარტო ერთი და იგივე ნა-
ხვეარი მოქმედობა, თეთრ ჩვენს დედა-
მირზედ გვიგრაფიულად მოხდა ცნობილი
არ არის ჩვენთვისა; ვერ არავის უნდა
ჩრდილი და სამხრეთი პოლუსები და-
მირის, შუაგული აფრიკისა, აღმოსავლეთი
ნაწილი ამისის, გულად და ძირი იყავისა
არავისაგან არ არის ნახული და დათვალიერ-
რებულა.

გვიგრაფიული რუკა მარბეის-კი უკლე-
ბლად ვიკითო. არც საკვირველია, იმიტომ
რომ მარბეი კარავდ ვნათობელი ხოლმე
მისაგან და სამხრეთი პოლუსები და-
მირის, შუაგული აფრიკისა, აღმოსავლეთი
ნაწილი ამისის, გულად და ძირი იყავისა
არავისაგან არ არის ნახული და დათვალიერ-
რებულა.

გვიგრაფიული რუკა მარბეის-კი უკლე-
ბლად ვიკითო. არც საკვირველია, იმიტომ
რომ მარბეი კარავდ ვნათობელი ხოლმე
მისაგან და სამხრეთი პოლუსები და-
მირის, შუაგული აფრიკისა, აღმოსავლეთი
ნაწილი ამისის, გულად და ძირი იყავისა
არავისაგან არ არის ნახული და დათვალიერ-
რებულა.

ესა, ამისთანა დროს თოვლისა მოსდეს უშუალოდ წყალს, რომელიცა ვეღარ გინდა...

დებემა

1 თებერვალი

პროკურატორი. 31 იანვარს პეტერბურგის სამოსამართლო პალატამ განიხილა...

ლონდონი. საზოგადოება პალატა, ეკრძინა განაცხადი, რომ დიდს სახელმწიფოებს ჯერ არ შეუძლებოდა...

პაპუბალი. პროფესორმა კობინ მოიგონა საშუალება საქონლის ქორის წინააღმდეგ...

პარკი. თბილისში იჭრებინა, მართალია, ნაძვრები გვერდის ფლოტილია...

3056. ბოლგარის მთავრობა სკდოლობს სხვა სახელმწიფოების დახმარებით...

3055. საბერძნეთის რწმუნებულმა მაროსმა გარდასცა გრაფს ვოლუბო-გისკის...

ბუღალ-პეშიტი. დებუტატო პალატა. ფრანკ-კოშუტმა მიმართა მთავრობას...

რომი. კანდიდატი იუწყებინა, რომ როგორც ხმები დიდს საბერძნეთის გემების...

ლონდონი. „Times“-ის ატუკი ბინგენ კონვენანსი, რომ აქ 4 ნაღობიანი გემი...

ლონდონი. ლონდონის ხელმძღვანელ წრეებში ამბობენ, ეკვი არ არის, რომ ყველა სახელმწიფო...

კონსტანტინოპოლი. კონილიდან მოსულ ამბებიდან სჩანს, რომ კროტის კუნძულზე...

კონსტანტინოპოლი. სახელმწიფოებმა გადაწყვიტეს, რომ საბერძნეთის ჯარს ნება არ მისცენ...

კონსტანტინოპოლი. საბერძნეთის ნაღობიანი გემების წყლის შემდეგ, აღმობრუნეს...

ბელგრადი. ტყუილია ის ამბავი, ვითომც სერბების სახელმწიფო მინისტრს განზრახა...

ბრეზი. სასტიკი ლონსიძისგანია მიღებული, რომ შვი-ჭირი არ შეიძლება...

3 თებერვალი.

ბარკოზი. 2 თებერვალს, დილით, სატენზიოლოგი ინსტიტუტის უფროსი...

ბიკლინი. 2 თებერვალს იმპერატორი იყო სიმპერიაო კანცლერთან, რომელიც თავის მოხსენებას...

3056. „Fremdenblatt“-ი იუწყება, რომ სამხედრო ხომალდს, ელისაბეტის ნლიონს გემს...

ბუაბრისტი პალატა. უპასუხა რა კრიტიკა მომხდარ ამბავთა შესახებ...

კონსტანტინოპოლი. კონსტანტინოპოლის მოხსენებით შაბათს, დღის 4 საათზე...

ბელგრადი. ტყუილია ის ამბავი, ვითომც სერბების სახელმწიფო მინისტრს განზრახა...

ავსტრი-უნგრეთის კონსული. საბერძნეთის ნაღობიანი გემები ნაპირების ახლო-მართალი...

კანონი. კრისტინებმა 4 საათზე დიწყის მხარედა კანკის თავდასხმულად...

კანონი. საბერძნეთის ნაღობიანი გემები უმოქმედოა სტანან ჯავშინი...

გამოსაღები ცნობანი

გაკვეთის სახელმძღვანელო საჯარო მოხელისთვის...

გაკვეთის ოლქის არტიკული მმართველობა აცხადებს...

განცხადებანი

გამოვიდა ლ. ისეილება ქართულ წიგნების მთავრობაში ახალი წიგნი. ბახტრიონი ისტორიული ზოგადი...

ნ ი ს რ ი იანვრის 28-დამ 1897 წ. ვიდრე შეიცვლებოდა...